

Wenzel Pföhl, 1921, AA

MODERNÍ ARCHITEKTURA

Špindlerův Mlýn – Petrova bouda čp. 89

První moderní stavbou Krkonoš je v roce 1887 dokončená nová Petrova bouda. Zatímco ostatní stavitelé horských bud tehdy vycházeli ze zažitých postupů, kdy jen zvětšovali zemědělské chalupy, Vinzenz Zinecker přinesl na hřebeny Krkonoš skutečnou architekturu. Postavil hotel s plochou, dokonce zatravněnou střechou, proskleným balkónem a verandou, fasádu ozdobil do vzorů vyskládanou dvoubarevnou břidlicí. V roce 1901 správně namísto obvyklých přístavků hotel rozšířil o druhý dům v podobném provedení. Decentní silueta dvou propojených domů je dobře známá. Kvalitnímu zevnějšku odpovídá i dobře vymyšlená dispozice, například středová chodba je přístupná jedním vchodem od hraniční cesty a druhým od hlavního směru ze Špindlerova Mlýna. Petrova bouda si uchovala ladné proporce a zdobný interiér restaurace s řadou dřevěných plastik a vitráží. Venkovní plášť zevšedněl provedením bednění a oken, ale zásadně stavbu nepoškodil.

MODERNE ARCHITEKTUR

Spindelmühle – Peterbaude Nr. 89

Das Primat, der erste wirklich moderne Bau im Riesengebirge zu sein, kommt wohl der im Jahre 1887 fertig gestellten Peterbaude zu. Während die Erbauer der sonstigen Bergbauden damals nicht von ihren altbewährten Baumethoden abwichen und die landwirtschaftlich genutzten Berghütten im Prinzip nur ausbauten, brachte Vinzenz Zinecker echte Architektur auf die Riesengebirgskämme. Er baute ein Hotel mit flachem, ja sogar begrastem Dach, mit Glasbalkon und -veranda und die Fassade verkleidete er mit zu Mustern verlegten zweifarbigen Schieferplatten. Im Jahre 1901 erhöhte er die Kapazität des Hotels – mitnichten durch Anbauten, sonder richtigerweise durch ein zweites Haus in ähnlicher Ausführung. Die dezente Silhouette der beiden miteinander verbundenen Häuser ist wohlbekannt. Das solide Outfit unterstreicht noch ihre gut gewählte Disposition – so betritt man den zentralen Gang durch den Eingang vom Kammweg und auf der gegenüberliegenden Seite vom Hauptweg von Spindelmühle aus. Die Peterbaude hat sich nicht nur ihre harmonischen Proportionen, sondern auch ein nettes Restaurant mit vielen Holzplastiken und Bleiverglasungen bewahrt. Der Außenmantel hat durch die Art und Weise der Ausführung der Holzverkleidung und Fenster an Attraktivität verloren, ohne dabei jedoch den Gesamteindruck des Bauwerkes zu schmälern.

TRADIČNĚ ČI MODERNĚ K naší škodě věčné dilema vyznívá častěji ve prospěch tradicionalismu, který brání vzniku zajímavých staveb moderní nebo lépe současné architektury. Z mála příkladů ve své době kvalitních moderních staveb jsou Špindlerově Mlýně vily Elisabeth, Czernin či Bedříška, hotel Palace, dřevěné domy U tří růží, v Janských Lázních hotel Sport. Na hřebenech to byla Hampelova bouda před přestavbou 1906 a Nová Slezská bouda. Přijetí současné moderní architektury laickou veřejností brání špatná zkušenost s předimenzovanými objekty z doby normalizace i nynější expanze bytových domů. Povedených příkladů je málo, ve Špindlerově Mlýně pensiony u aquaparku (viz 8.33), horský dům čp. 180 architektů Gattermayera a Brnada pod Špindlerovkou, v Horním Maršově rodinný domek čp. 254 nad náměstím podle Pavla Šmelhause, v Peci dům Horské služby čp. 178 Petra Brzobohatého, galerie Veselý výlet čp. 196 a restaurace U žraloka čp. 305 od Jiřího Hůrky. Častější je šed' a nuda.

TRADITIONELL ODER MODERN Zu unser aller Schaden klingt dieses ewige Dilemma viel öfter zu Gunsten des Traditionalismus aus, der die Entstehung von interessanten Bauten der modernen, oder besser gesagt, der Gegenwartsarchitektur behindert. Einige wenige Beispiele seiner Zeit gelungener moderner Bauwerke sind in Spindelmühle die Villen Elisabeth, Czernin oder Bedříška, das Hotel Palace, die Holzhäuser U tří růží und in Johannisbad das Hotel Sport. Auf dem Kämmen waren dies die Hampelbaude, vor ihrem Umbau im Jahre 1906 und die Neue Schlesische Baude. Die Abneigung gegen moderne Gegenwartsarchitektur bei der Laienöffentlichkeit beruht auch auf den schlechten Erfahrungen mit überdimensionierten Objekten aus der Zeit der sozialistischen Normalisierung und mit der gegenwärtigen Expansion von Wohnungshäusern. Gute Beispiel sind Ausnahmen – in Spindelmühle Pensionen und der Aquapark (siehe 8.33), das Gebirgshaus Nr. 180 der Architekten Gattermayer und Brnad unter der Spindlerbaude, das Eigenheim Nr. 254 in Ober Marschendorf über dem Marktplatz von Pavel Šmelhaus, in Petzer das Bergdienst-Haus Nr. 178 von Petr Brzobohatý, die Galerie des Veselý výlet Nr. 196 und das Restaurant U žraloka (Zum Hai) Nr. 305 von Jiří Hůrek. In der Mehrheit sind sie grau und langweilig.